

Środa, 12 kwietnia

nr 42/2023 (274) | DARMOWA GAZETA MIEJSKA

ISSN 2720-0701 | NAKŁAD: 60 000

600 LAT ŁÓDZI
EX NAVICULA NAVIS

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

WRÓCĄ TRAMWAJE NA GDAŃSKĄ

KIEDY I KTÓRA LINIA strona 3

AKTUALNOŚCI

**NOWE DRZEWA
W PASAŻU
SCHILLERA**

strona 2

WYDARZENIA

**TU SIEDZIAŁ
POZNAŃSKI**

strona 5

SPORT

**RYCERZE
WIOSNY**

strona 14

**VADEMECUM
HISTORII ŁÓDZI
ODC. 14**

strona 11

**WSZYSTKO,
CO NAJSTARSZE**

REKLAMA

Premium Burgers

Wielkie otwarcie 18.04 godz. 10

DRIVE THRU ŚMIGŁEGO-RYDZA 21

ZIELEŃ

NOWE DRZEWA W PASAŻU SCHILLERA

Trwa przebudowa pasażu łączącego ul. Piotrkowską z parkiem Sienkiewicza. Na terenie inwestycji pojawiła się już pierwsza partia nowych nasadzeń.

Do pasażu Schillera przyjechał tir z drzewami. To 12 klonów i osiem gruszek, które zazielenią ten kawałek Śródmieścia. Docelowo pojawi się tu w sumie 57 nowych drzew, będą to klony i grusze drobnoowocowe. Uzupełnieniem zieleni wysokiej będą krzewy, rośliny i trawy ozdobne rozmieszczone na rabatach, a także ozdobne donice z niskimi sosnami i cisami. Wszystkie gatunki będą

odporne na zanieczyszczenia powietrza i trudne warunki pogodowe. Główna oś pasażu zostanie podkreślona nasadzeniami kwitnącymi na białą. Liście niektórych roślin, głównie zimozielonych, zabarwią się jesienią na brązowo-czerwono. Dzięki temu rabaty będą atrakcyjne przez cały okres wegetacyjny. Rośliny, które pojawią się na grządkach, to m.in. cebulica syberyjska, śnieżyczka przebiśnieg, zawilec mieszańcowy, ciemiernik orientalny, barwinek pospolity, jeżówka purpurowa, rozplenica japońska. Pasaż po przebudowie zyska na atrakcyjności,

będzie idealnym miejscem do odpoczynku, ale również jedną z atrakcji turystycznych. Finał inwestycji

w pasażu Schillera planowany jest w IV kwartale 2023 r.

ML
FOT.LODZ.PL

ZDROWIE

BEZPŁATNE BADANIA KRWI

Łódzki oddział NFZ zaprasza na spotkanie poświęcone problemowi cukrzycy.

12 kwietnia przypada Środa z profilaktyką z cyklu Pacjenci - Pacjentom na temat profilaktyki chorób cywilizacyjnych. Tego dnia w Sali Obsługi Klientów przy ul. Tar-

gowej 35 w godz. 10:00-14:00 NFZ będzie gościł przedstawicieli Fundacji Diabeciaki. Wszyscy klienci, którzy wybiorą się na spotkanie, będą mogli porozmawiać z edukatorem zdrowotnym w zakresie cukrzycy typu 2 oraz bezpłatnie skorzystać z badań poziomu cukru we krwi.

Ponadto będzie można:
- porozmawiać z doradcami na temat prowadzonych przez NFZ programów profilaktycznych i zasad leczenia,
- potwierdzić profil zaufany i uzyskać pomoc w logowaniu do Internetowego Konta Pacjenta, a także wyrobić kartę EKUZ.

red

KONTENERY NA KALISKIM

PASAŻERÓW CZEKAJĄ UTRUDNIENIA

Remont głównego budynku dworca Łódź Kaliska ma zacząć się jeszcze w 2023 r. Oznacza to spore utrudnienia dla pasażerów. Zamknięty zostanie hol, nie będzie można korzystać z kas, toalet ani punktów gastronomicznych. Gdzie w takim razie będą obsługiwani podróżni? - W kontenerach - odpowiadają PKP.

zamknięty, bo remont ma być kompleksowy. Gdzie zostaną przeniesione kasy, toalety i miejsca dla podróżnych na czas prac?

w pobliżu tunelu prowadzącego do al. Unii Lubelskiej - wyjaśnia Agnieszka Jurkiewicz z PKP SA.

W kontenerach zabraknie punktów gastronomicznych i handlowych. Trzeba będzie na nie poczekać do końca remontu, a ten trochę potrwa. Od podpisania umowy wykonawca będzie miał 2 lata na realizację modernizacji, zatem łodzianie będą musieli się do tymczasowego dworca przyzwyczaić. JB

Dworzec w kontenerach

- Uruchomimy kontenerowy dworzec tymczasowy, który będzie służył obsłudze podróżnych. Zostanie wyposażony w poczekalnię z kasami biletowymi i toalety dla podróżnych. Będzie znajdował się

Przebudowa drugiego co do wielkości łódzkiego dworca zbliża się wielkimi krokami. Jeśli nie pojawią się problemy przy wyborze wykonawcy, prace modernizacyjne głównego budynku stacji powinny ruszyć jeszcze w 2023 r. Oznacza to, że główny hol zostanie

RAPORT Z REMONTÓW: NAPRAWY ULIC

DROGOWCY WRACAJĄ PO ŚWIĘTACH

Koniec przerwy świątecznej oznacza powrót do łatania dziur w jezdniach. Drogowcy dostaną nowe zlecenia napraw.

Trwa pozimowa naprawa ulic. Po kilku dniach przerwy świątecznej ekipy wróciły do łatania ubytków w nawierzchniach. Drogowcy mają już wystawione zlecenia

na ulice na Bałutach. We wtorek pracowali m.in. na ulicach Aleksandrowskiej, Lutomińskiej, Szczecińskiej, Inflanckiej czy Łągiewnickiej. W środę, 12 kwietnia, Zarząd Dróg i Transportu zleci kolejne prace w pozostałych dzielnicach i dowiemy się, jakie jeszcze ulice zostaną naprawione.

red

w środę, 12 kwietnia

- ul. Zawiszy Czarnego (Rynek Bałucki - Krawiecka)
- ul. Smugowa (Źródtowa - WORD)

w czwartek, 13 kwietnia

- ul. Majzela
- ul. Gibalskiego
- ul. Kolińskiego
- ul. Niemojewskiego
- ul. Szklana
- ul. Organizacji WiN
- ul. Chłodna

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE DEWASTACJA POMNIKA PAPIEŻA. WANDAL ZŁAPANY!

Łódzcy policjanci zatrzymali 25-letniego mężczyznę podejrzewanego o dewastację pomnika Jana Pawła II. Do zdarzenia doszło 2 kwietnia

przy ul. Piotrkowskiej przed bazyliką archikatedralną. Pomnik został obłany farbą, a na cokole wymalowano napis „Maxima culpa”.

Policjanci zabezpieczyli ślady na miejscu zdarzenia oraz monitoring obejmujący swoim zasięgiem monument. Po niecałym tygodniu od rozpoczęcia śledztwa funkcjonariusze zatrzymali 25-letniego mężczyznę podejrzewanego o obłanie pomnika farbą. Sprawa ma charakter rozwojowy. red

PIOTRKOWSKA

KAMIENICA SIEMENSA DO REMONTU

Stan obecny

Po remoncie

W mediach społecznościowych pojawiły się wizualizacje dawnego biurowca Siemens przy ul. Piotrkowskiej 96, który wedle nowego projektu ma zostać przekształcony w budynek mieszkalny z usługami na parterze. Inwestor otrzymał już pozwolenie na budowę.

- Były już różne plany przebudowy tej nieruchomości, nawet dość śmiałe. W naszym projekcie postawili-

śmy na zachowanie i odnowę stanu obecnego, bez spektakularnej nowej zabudowy. Widocznymi zmianami będzie jedynie nadbudowa budynku frontowego wraz z przebudową strychu, co pozwoli stworzyć tam dwupoziomowe apartamenty, a także dobudowa nowej kondygnacji jednej z oficyn - mówi Jakub Krzysztofik ze studia 3D Architektki, które stworzyło projekt.

Metamorfozę zabytkowego gmachu planują ci sami inwestorzy, którzy stoją za gruntowną odnową innego łódzkiego zabytku - jeszcze do niedawna mocno zdegradowanej technicznie kamienicy Reinholda Finstera z 1891 r. na rogu ul. Kilińskiego i ul. Włókienniczej (ul. Kilińskiego 33). Dwuletni remont budynku przeprowadzony pod okiem kon-

serwatora zabytków nadał mu nową świetność, ale zachowano też zabytkowy charakter: odsłonięto oryginalne cegły, orestaurowano ościeże na klatkach schodowych, drewniane schody i zabytkowe barierki. Dzięki niezbędnym renowacjom udało się też uratować 130-letnią drewnianą bramę. W kamienicy powstało 80 nowoczesnych mieszkań.

Kiedyś... Dom Prasy Kamienica przy ul. Piotrkowskiej 96 ma bogatą historię. Gmach wzniesiono w 1915 r. dla Towarzystwa Akcyjnego Polskich Zakładów Elektronicznych „Siemens”, zaś zaraz po II wojnie światowej krótko mieściła się w nim siedziba Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik”, która w 1946 r. przeniosła się do Warszawy. Wolny budynek na wiele

lat zajęły redakcje łódzkich gazet: „Expressu Ilustrowanego”, „Dziennika Łódzkiego”, a także satyrycznej „Karuzeli”. W tych czasach funkcjonował tam słynny Klub Dziennikarza, a do budynku przylgnęła obiegowa nazwa Dom Prasy, jak jeszcze w latach 80. XX w. identyfikowały go przewodniki po Łodzi.

(pj)
FOT. LODZ.PL, MAT. PRAS.

KOMUNIKACJA

WRÓCĄ TRAMWAJE NA GDAŃSKĄ

Po ul. Gdańskiej ponownie będą kursować tramwaje linii 15. Nakładka torowa pozwoli na kursowanie dwukierunkowych tramwajów prawie do ul. Legionów, co znacznie ułatwi podróżowanie po Polesiu.

Trwa przebudowa ul. Legionów, której realizacja na odcinku od ul. Zachodniej do ul. Gdańskiej wstrzymała ruch tramwajów. Przed weekendem rozpoczął się montaż nakładki torowej, która umożliwi zawracanie dwukierunkowym tramwajom. Na istniejącym torowisku zamontowano przejazd międzytorowy. Następnie robotnicy wykonają zakotwiczenie rozjazdu oraz rozwieszają nową sieć trakcyjną. Tramwaje na ul. Gdańską wrócą w sobotę, 15 kwietnia, kilka dni od plano-

wanego uruchomienia ze względu na parkujące samochody, które opóźniły realizację prac. Ruch docelowy, który obowiązuje na tym odcinku, będzie odbywać się po obu stronach torowiska, dlatego też niemożliwe jest parkowanie na ul. Gdańskiej na północ od ul. Próchnika.

Zmiany tras tramwajowych i autobusowych

Tramwaje na ul. Gdańskiej zatrzymają się przy al. 1 Maja w obu kierunkach, ale będziemy mogli skorzystać również z tramwaju na tymczasowym krańcu za ul. Próchnika. Wraz z powrotem tramwajów na ul. Gdańską zmieni się trasa linii 86, aby lepiej skomunikować przesiadki. Autobusy

pojadą ulicami Żeromskiego, Zieloną i Gdańską. Z tramwaju nr 15 do autobusu nr 86 przesiądziemy się na ul. Gdańskiej, przy al. 1 Maja, a z autobusu na tramwaj na ul. Gdańskiej - przy ul. Zielonej. Zmiana trasy linii 15 i 86 obowiązuje od 15 kwietnia 2023 r.

Linia 15: DW. ŁÓDŹ DĄBROWA - Dąbrowskiego, Rzgowska, pl. Niepodległości, Pabianicka, Politechniki, Kopernika, Gdańska - **AKADEMIA MUZYCZNA** Linia obsługiwana taborem dwukierunkowym.

Linia 86: RETKINIA KUSOCIŃSKIEGO - ..., Kopernika, Żeromskiego, Zielona, Gdańska, Próchnika, ... - **SZPITAL CKD**

SZPITAL CKD - ..., Więckowskiego, Gdańska, Zielona, Żeromskiego, Kopernika, ... - **RETKINIA KUSOCIŃSKIEGO** Autobusy nie zatrzymają się na przystanku Zielona - Żeromskiego

TAnd
FOT. LODZ.PL

JUŻ W TEN WEEKEND

Maraton w Łodzi

DOZ Maraton Łódź już 16 kwietnia. Zmiany w organizacji ruchu i komunikacji miejskiej MPK-Łódź.

Przed nami biegowe święto. Maraton to dystans, do którego trzeba przygotowywać się wiele miesięcy, a najbardziej prestiżowe imprezy na dystansie 42 km organizowane są w największych miastach na świecie - w Nowym Jorku, Londynie, Berlinie, Rzymie czy Tokio. W najbliższy weekend maratończycy pobiegną w Łodzi. DOZ Maraton to

w sumie 2 dni sportowych zmagani. Zarówno bieg na 10 km, jak i maraton spowodują zamknięcia ulic będących na trasie biegu. Wraz z zamknięciami zmienioną trasą pojadą autobusy i tramwaje. Trasa tegorocznego maratonu powiedzie wzdłuż trasy W-Z i jej okolicach. Spowoduje to utrudnienia w podróżowaniu z północy na południe Łodzi. Szczegółową mapę maratonu znajdziecie w piątkowym (14 kwietnia) wydaniu oraz na WWW.LODZ.PL red.

FOT. LODZ.PL

REWITALIZACJA

FOT. ŁÓDŹ.PL

KSIĘŻY MŁYN CIĄGŁE PIĘKNIEJE

Prace przy odnowie Księży Młyna nie ustają. Ostatnie famuły odzyskują właśnie dawny blask.

Zabytkowe osiedle domów robotniczych z XIX w. zachwyca mieszkańców i turystów, a jego niepowtarzalny charakter inspirowa artystów.

– Na Księżym Młynie realizowany jest końcowy etap programu rewitalizacji dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Prace trwają w budynkach przy ul. Księży Młyn 7 i ul. Przędzalnianej 55. Zaawansowane roboty prowadzone są również w budynkach wspólnoto-

wych przy ul. Księży Młyn 11 i ul. Przędzalnianej 65. Ponadto pod tym ostatnim adresem trwa wykup lokali do całkowitej własności miasta. Robotników zobaczymy również w famule przy ul. Przędzalnianej 53 – mówi Agnieszka Kowalewska-Wójcik, dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich.

Gdzie wkrótce rozpoczną się remonty?

W kilku najbliższych tygodniach wystartują dwie kolejne, bardzo potrzebne inwestycje w budynkach wspólnotowych. W Domu Dziennego Pobytu przy

ul. Fabrycznej 19 podłączone zostanie centralne ogrzewanie i ciepła woda, a przy ul. Fabrycznej 19A wymienione zostaną dach i pokrycie dachowe. Wymienione będą także okna i instalacja elektryczna. Koło famuł także sporo się dzieje, bo inwestycje nie omijają podwórka. Przy domach pojawią się nowe nasadzenia, ławki i kosze na śmieci. Łącznie, razem z lokalami własnościowymi, wyremontowanych zostanie 71 mieszkań, powstaną dwie pracownie twórcze i dwa lokale użytkowe o łącznej powierzchni ponad 400 mkw.

ML

INFO

Księży Młyn to nie tylko łódzkie osiedle, to przede wszystkim gigantyczny zabytkowy kompleks fabryczny obejmujący dawne posiadłości rodziny Scheiblerów i Grohmanów. Został zbudowany w XIX w. przez Karola Scheiblera, najbogatszego łódzkiego przemysłowca, na wzór angielskich osad przemysłowych. Stał się samowystarczalnym miastem w mieście. W 1971 r. Księży Młyn został uznany za zabytek architektury przemysłowej, zaś w 2015 r. nadano mu tytuł pomnika historii.

FOT. ŁÓDŹ.PL

W REGIONIE

POPULARNY ZALEW BEZ WODY

Łodzianie, którzy planują spędzić majówkę nad Zalewem Sulejowskim, będą niepokieszeni. Wody w zbiorniku jest bardzo mało. Nieprędko uruchomione zostaną przystanie dla żeglarzy, a kąpiel będzie bardzo utrudniona.

Zalew Sulejowski to jedno z najpopularniejszych miejsc wypoczynku wśród łodzian. Oddalone o nieco ponad godzinę drogi od miasta jezioro oferuje piękną linię brzegową, dużo miejsc do biwakowania, a także doskonałe warunki do żeglowania. Tak przynajmniej było do tej pory.

W tym roku korzystanie z uroków zalewu może być utrudnione, bo lustro wody zostało bardzo obniżone. – Powodem było rozpoczęcie realizacji inwestycji w Smardzewicach [...]. W ramach tej inwestycji przewidziano m.in. rozbudowę nabrzeża, budowę ciągu komunikacyjnego zapewniającego dostęp do nabrzeża i przebudowę moła – wyjaśnia Anna Truszczyńska z Wód Polskich, które zarządzają zalewem. Niestety niski stan wody oznacza, że o żeglowaniu na razie można zapomnieć. – Jediną przystanią, która ma teraz jakikolwiek dostęp

do wody, jest port Maruś (przy tamie – przyp. red.) – wyjaśnia jeden z przedsiębiorców znad Zalewu Sulejowskiego. – Ale to jest miejsce tylko dla kilku jachtów. Borki są suche, nie ma tam w ogóle wody. To samo jest w Bronisławowie. Barkowice też bez wody – dodaje.

Wszystko zależy od pogody

Kiedy w takim razie rozpocznie się sezon? Na to będziemy musieli jeszcze poczekać. Ponowne napełnianie zalewu jeszcze się nie zaczęło. Ma ruszyć w maju. Wody Polskie sz-

cuja, że może to potrwać nawet 3–4 miesiące. Dużo będzie zależeć od pogody i tego, jak deszczowe będą maj i czerwiec. Może się okazać, że przywracanie normalnego poziomu wody potrwa nawet do końca wakacji. Oczywiście to czarny scenariusz, na który nikt nie liczy. Zanim jednak Zalew Sulejowski znów będzie mógł przywitać żeglarzy, pozostanie jedynie dobrym miejscem na długie spacerki. Szczególnie wzdłuż plaż, które przez niski stan wody są znacznie szersze niż zazwyczaj.

JB

NOWY UNIwersYTET

W Łodzi pojawił się kolejny uniwersytet. 3 kwietnia Wyższa Szkoła Bankowa zmieniła swoją nazwę.

Uczelnia spełniła warunki formalne wynikające z prawa o szkolnictwie wyższym i może w swojej nazwie używać słowa „uniwersytet”.

– Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu jest teraz Uniwersytetem WSB Merito. Ostatni rok był dla nas szczególnie wyjątkowy. W marcu 2022 r. uruchomiliśmy wydział w Łodzi, a ukoronowaniem pierwszego roku była decyzja Ministra Edukacji i Nauki o tym, że będziemy mogli zmienić kategorię ze szko-

ły wyższej na uniwersytet – mówi prof. dr. hab. Marek Stankiewicz, rektor uczelni. Nowa nazwa Merito nawiązuje do słowa „meritum”, które oznacza sedno, istotę sprawy, a także kojarzy się ze skutecznym działaniem, co jest cechą charakterystyczną tej szkoły. Łódzki wydział uniwersytetu ma swój kampus przy ul. Brzozowej. Obecnie uczelnia oferuje studia I i II stopnia, jednolite magisterskie, podyplomowe oraz MBA. Wśród proponowanych kierunków znajdują się m.in. logistyka, design w biznesie i psychologia.

red.

FOT. ENVATO ELEMENTS

SIEDZIAŁ NA NICH KRÓL BAWĘŁNY!

Do Muzeum Miasta Łodzi trafiły krzesła Poznańskiego. Siedział na nich sam król bawełny!

To jedne z nielicznych mebli, które zachowały się z oryginalnego wyposażenia pała-

cu rodziny Poznańskich. Przez ostatnie lata nie były prezentowane, bo wymagały konserwacji. Teraz po jej zakończeniu siedem krzesel powróciło na ekspozycję stałą

w Muzeum Miasta Łodzi (ul. Ogrodowa 15). Meble z monogramem z literą „P” można zobaczyć w wielkiej jadalni na I piętrze pałacu.

Podczas prac konserwatorskich oczyszczono metalowe elementy krzesel i zabezpieczono je przed korozją. Szczególną uwagę poświęcono skórzanym obiciom siedzisk. Poddano je mechanicznemu i chemicznemu czyszczeniu, następnie uzupełniono ubytki lica skóry. Dosztukowano

również brakujące listwy rozporowe nóg krzesła i mosiężne ćwieki.

– Bardzo się cieszę, że udało się wygospodarować środki i przeprowadzić konserwację krzesel. To są zawsze bardzo kosztowne działania, ale nieuniknione. Krzesła, które poddałyśmy konserwacji, są wyjątkowo ważne dla historii tego miejsca, bo należały do rodziny Poznańskich – mówi dyrektor MML, Magda Komarzeniec. Koszt konserwacji mebli to blisko 68 tys. zł. **Red**

FOT. ŁÓDŹ.PL, MUZEUM MIASTA ŁÓDZI

GALERIA AOKZ

FOT. MAT. PRAS.

SZTUKA NA WŁÓKIENNICZEJ

AOKZ, czyli Artokielzanie, to pierwsza galeria sztuki przy nowo zrewitalizowanej ul. Włókienniczej 3. Jeszcze do czwartku, 13 kwietnia, można tam oglądać wystawę inauguracyjną jej otwarcie, zatytułowaną „50 dialogów ze sztuką z kolekcji AOKZ”.

Na ścianach galerii zawieszono 50 prac 29 polskich artystów, a wśród nich m.in. obrazy Agaty Bogackiej, Aga-

ty Kus, Natalii LL, Karola Radziszewskiego i Karola Palczaka. Wszystkie dzieła pochodzą z prywatnej kolekcji AOKZ.

Galeria AOKZ będzie prezentować sztukę o różnych obliczach, treściach i formach. Jej twórcy widzą ją także jako przestrzeń do wielowymiarowych spotkań artystów, miłośników i kolekcjonerów – wszystkich, którzy czują potrzebę

kontaktu ze sztuką. Długofalowym celem jej działalności będzie również edukowanie, prowadzenie dialogu i inspirowanie.

Wystawę „50 dialogów ze sztuką z kolekcji AOKZ” można oglądać przy ul. Włókienniczej 3 do 13 kwietnia, w godz. 14:00–18:00. Wstęp jest bezpłatny.

RedKu

MOTORYZACYJNE NOWOŚCI

MOTOWIOSNA W MANUEFAKTURZE

Do soboty, 15 kwietnia, w Manufakturze można oglądać premiery nowego sezonu motoryzacyjnego. Pasaże i rotunda zamieniły się w ekskluzywny salon samochodowy, a to wszystko za sprawą akcji Motowiosna 2023!

– W tym roku prezentujemy wszystkie nowości i perełki, które ukazały się w ostatnim czasie. W jednym miejscu będzie można zobaczyć kilkanaście modeli bez konieczności odwiedzania licznych salonów samochodowych – mówi Damian Dunaj, organizator wydarzenia Motowiosna. W Manufakturze będzie okazją, by obejrzeć m.in.

nowego Opla Astrę Hybrid. Fani BMW będą mogli porozmawiać na temat BMW 218i Gran Coupé, a Kia przygotowała dwa modele – XCEED i Sportage. Oprócz tego zobaczymy: Peugeota 408, Renault Arkan E-Tech Full Hybrid, Hyundai Tucson i Kone, Cuprę Formentor, Volkswagena T-Roc i wiele innych.

Zred

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Spotkanie z Bartem

O godz. 17:00 Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (ul. Gdańska 100/102) zaprasza na spotkanie autorskie z Andrzejem Bartem – pisarzem, scenarzystą i reżyserem. Z autorem o książce „Śmierć głośna, śmierć cicha” porozmawia pisarka i dziennikarka, Anna Lewkowska. Wstęp wolny.

Pokaz filmu Mary Harron

Na godz. 17:00 w Mediatece (ul. Moniuszki 5) zaplanowano spotkanie Klubu Filmowego. W trakcie spotkania będzie można obejrzeć ekranizację kontrowersyjnej powieści Breta Eastona Ellisa, ukazującej mroczne oblicze świata młodych, zamożnych biznesmenów w Ameryce lat 80. Wstęp bezpłatny, obowiązują zapisy na stronie memo.lodz.pl. Warunkiem uczestnictwa w wydarzeniu jest posiadanie aktywnej Fiszki biblioteczej.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Dobrodziejstwa płynące z natury

O godz. 17:00 w Bibliotece Czterech Kultur (ul. Brzeźna 10) rozpocznie się spotkanie poświęcone aromaterapii. Uczestnicy dowiedzą się, czym jest, jak działa i jak bezpiecznie korzystać z olejków eterycznych. Wstęp bezpłatny, obowiązują zapisy: 571 553 047.

Nowomowa czy tradycja językowa?

O godz. 17:30 na wędrowkę przez żeńską historię języka polskiego zaprasza Biblioteka Odyseja (ul. Wschodnia 42). – Jak poprawnie, zgodnie z tradycją, zasadami i logiką języka polskiego zwracać się do kobiet i mówić o kobietach? Razem z filologiem wyruszymy w podróż przez żeńską historię języka polskiego! Podczas spotkania nie tylko przypomnimy sobie informacje o naszym rodzimym języku, ale też odkryjemy na nowo jego zapomnianą historię. Na wydarzenie zapraszamy zarówno kobiety, jak i mężczyzn ciekawych tej językowej wędrowki! – zachęcają organizatorzy. Wstęp wolny za okazaniem Fiszki biblioteczej.

FOT. ŁÓDŹ.PL

Podziel się książką z seniorem

W miejskich Centrach Zdrowego i Aktywnego Seniora można wypożyczyć książkę! A to dzięki księgarni Gandalf i jej akcji „Podziel się książką z seniorem”, w którą włączyła się Łódź.

– Biblioteczka nie jest może wielka, ale mamy zarówno kryminały Mroza, jak i romanse Sparksa. Każdy znajdzie tu coś dla siebie! Zapraszamy wszystkich moli książkowych do naszego centrum – mówi Sebastian Seraficki, koordynator Centrum Zdrowego i Aktywnego Seniora przy ul. Libelta 16 na Bałutach.

Akcja charytatywna „Podziel się książką” w łódzkich CZAS-ach trwa od 4 lat, a księgarnia Gandalf sukcesywnie przekazuje kolejne lektury do placówek, które gromadzą seniorów. Aż 100 nowych pozycji trafiło w marcu do „najmłodszego” CZAS-u – przy ul. Felińskiego 6 na Górnej. W ten sposób i tu powstała seniorska biblioteczka.

A wszystko zaczęło się 4 lata temu od wizyty w Łodzi wybitnego językoznawcy, prof. Jerzego Bralczyka. Jego wykład zainaugurował ogólnopolski projekt „Podziel się książką”. Organizatorami przedsięwzięcia, którego celem (do dziś) jest zbiórka książek dla seniorów, były księgarnia Gan-

dalf i Urząd Miasta Łodzi. Akcja polega na zbieraniu książek dla osób starszych, które nie mają możliwości kupna ulubionych lektur. Chętni mogą podarować seniorom literaturę poprzez dodanie do swojego zamówienia wybranego tytułu.

Na stronie księgarni gandalf.com.pl uruchomiono panel, dzięki któremu każdy klient robiący zakupy w sklepie internetowym będzie mógł – składając zamówienie – dorzucić dodatkową książkę do koszyka. Książki w specjalnych cenach znajdują się na okazjonalnej liście, która jest systematycznie aktualizowana. Następnie tytuły przekazywane są seniorom.

Spotkanie z prof. Jerzym Bralczykiem i jego wykład „Sztuka mówienia” nie były jedynymi atrakcjami wydarzenia inauguracyjnego akcji „Podziel się książką”. Przy okazji wśród uczestniczących w spotkaniu przeprowadzono ankietę, dzięki której organizatorzy akcji mogli się dowiedzieć, jakie książki czytają i jakie chciałyby przeczytać osoby starsze. Pierwsza partia lektur ufundowanych przez klientów księgarni Gandalf (a podwojona przez organizatora) została przekazana łódzkim seniorom przed świętami Bożego Narodzenia w 2018 r. Jako

pierwsi książki otrzymali podopieczni najstarszego łódzkiego CZAS-u – przy ul. Szpitalnej.

Akcja „Podziel się książką” została zorganizowana przez księgarnię Gandalf z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, ale trwa do dziś. Księgarnia tak zaprzyjaźniła się z łódzkimi seniorami, że przekazuje lektury z okazji konkursów organizowanych przez CZAS-y. Takie książki mogą wygrać np. osoby biorące udział w nordic walking po Lesie Łagiewnickim.

Ponadto przed świętami Bożego Narodzenia księgarnia objęła akcją także maluchy, które przebywają w łódzkich szpitalach. Razem z Fundacją Dr Clown, niosącą wsparcie dzieciom, które są na szpitalnych oddziałach, Gandalf zbierał lektury dla chorych maluchów. Podobnie jak w przypadku akcji dla seniorów, do jednej zakupionej lektury dokładał kolejną od siebie.

Akcja „Podziel się książką” trwa. By sprezentować lekturę łódzkiemu seniorowi, wystarczy wejść na stronę <https://www.gandalf.com.pl/k/podziel-sie-ksiazka-seniorem/> i przy okazji zakupów dla siebie wybrać coś z sugerowanej listy.

oho

Seniorzy kochają książki

Seniorzy z Łódzkiego Klubu Seniora, a dziś CZAS-u przy ul. Cieszkowskiego 6, promowali książkę „I nigdy Cię nie opuszczę” autorstwa trzech poczytnych autorek: Katarzyny Kalicińskiej, Beaty Harasimowicz i Zuzanny Dobruckiej. Podopieczni nagrali fragmenty lektury, których było można posłuchać na profilu „I ja Ciebie też”. Niezwykła to rzecz, bo zazwyczaj do takiej promocji lektury wybiera się znane i rozpoznawalne twarze gwiazd. Seniorzy nagrali więc fragmenty lektury i wystali je do pisarek. Pierwsi na profilu „I ja Ciebie też” pojawili się Pani Helena i jej mąż Franciszek. Seniorzy z tego CZAS-u są bardzo wyczuleni na kwestie kulturalne, więc spotkania z autorami książek to nie pierwsza dla klubu. Podobnie jak premiery teatralne, zwiedzanie sal muzealnych, koncerty i wycieczki czy spotkania dyskusyjnych klubów filmowych.

VOS
TYKA

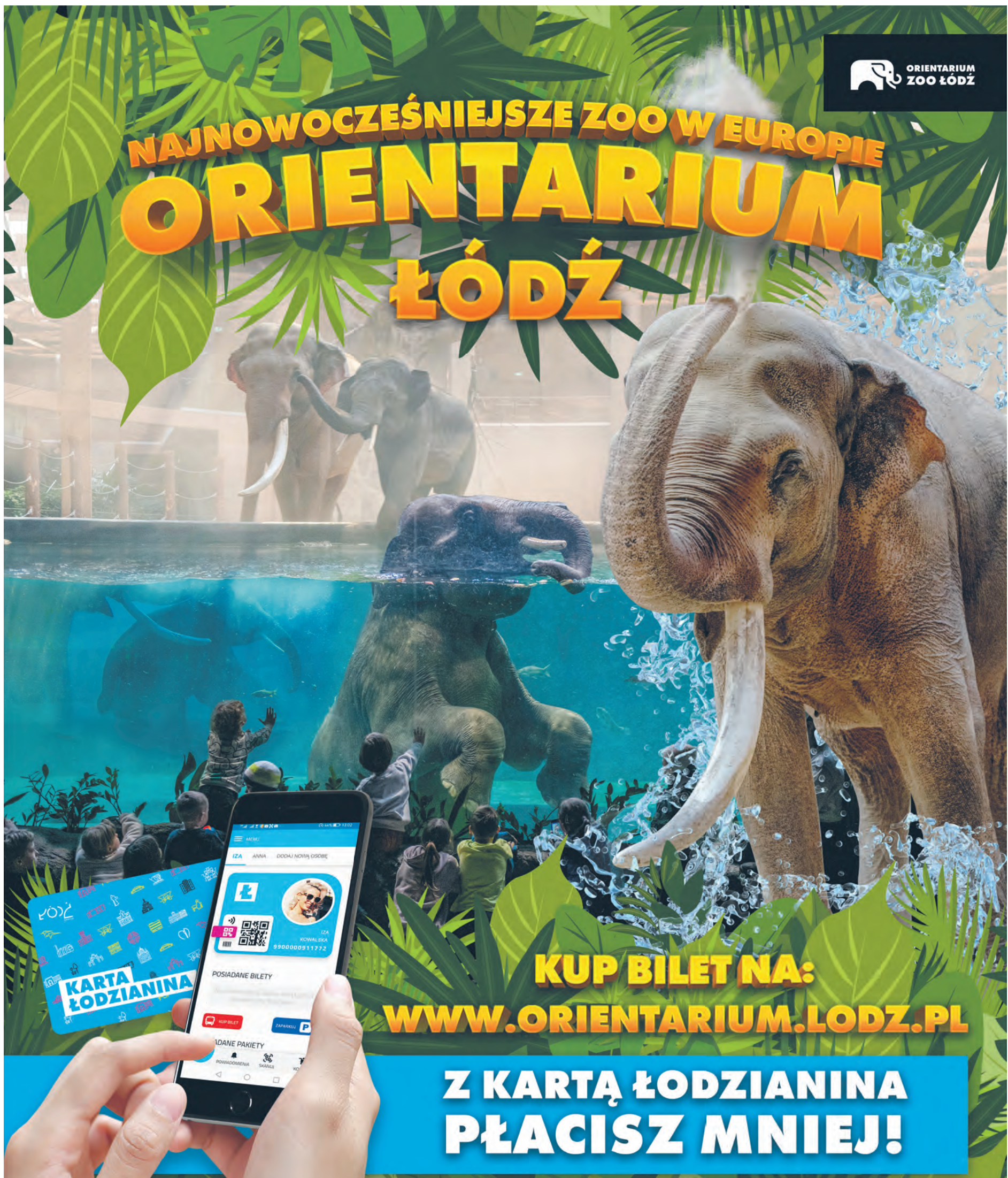
KOŚTKA POLECA

B

ŁKS

NAJNOWOCZEŚNIEJSZE ZOO W EUROPIE
ORIENTARIUM
ŁÓDŹ

KUP BILET NA:
WWW.ORIENTARIUM.LODZ.PL

**Z KARTĄ ŁÓDZIANINA
PŁACISZ MNIEJ!**

CHOROBA PARKINSONA

CO WARTO O NIEJ WIEDZIEĆ?

11 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Osób z Chorobą Parkinsona. Celem jego ustanowienia była potrzeba zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat objawów tego schorzenia, jak również zapoznania z dostępnymi możliwościami leczenia. Co powinniśmy o nim wiedzieć?

Szacuje się, że w Polsce z powodu choroby Parkinsona cierpi ok. 80 tys. pacjentów, a rocznie zapada na nią ok. 8 tys. osób. Zwykle są to ludzie między 40. a 60. rokiem życia, jednak eksperci alarmują, że choroba coraz częściej rozwija się także u osób młodszych.

Czym jest choroba Parkinsona?

To drugie, po chorobie Alzheimera, najczęściej występujące schorzenie zwyrodnieniowe układu nerwowego. O „Parkinsonie” mówimy, gdy w organizmie człowieka dochodzi do zwyrodnienia komórek nerwowych w znajdującej się w mózgu istocie czarnej. Pośrednio odpowiada ona m.in. za procesy związane z poruszaniem się, dlatego zaburzenia w funkcjonowaniu tamtejszych neuronów mają wpływ na pracę ludzkiego ciała.

Objawy choroby Parkinsona

Charakterystyczne dla choroby Parkinsona objawy to:

- spowolnienie ruchowe,
- drżenie spoczynkowe,
- sztywność mięśniowa,
- zaburzenia stabilności ciała.

W przebiegu schorzenia mogą wystąpić również symptomy, które nie są charakterystyczne tylko dla tej choroby. Zaliczamy do nich m.in. stany depresyjne, otępienie, utratę węchu, zaparcia i niedociśnienie tętnicze. Mimo że choroba Parkinsona jest obiektem badań naukowców, do tej pory nie udało się jednoznacznie ustalić przyczyn jej występowania. Właśnie dlatego leczyć można jedynie objawy schorzenia, a nie jego przyczyny. Mimo wszystko warto zdecydować się na terapię, ponieważ pozwala ona znacząco poprawić komfort życia pacjenta.

Stadia choroby Parkinsona

Choroba Parkinsona ma charakter postępujący. Ze względu na stopień nasilenia symptomów dzieli się ją na cztery stadia.

Okres prodromalny to pierwsza faza choroby. Ze względu na to, że zaburzenia ruchowe jeszcze w niej nie występują, rzadko dochodzi do postawienia prawidłowej diagnozy. U pacjentów mogą pojawiać się symptomy, które rzadko wiąże się bezpośrednio z chorobą Parkinsona. Są to m.in. problemy ze snem, zaburzenia nastroju czy zaparcia.

Okres ruchowy wczesny to etap, w którym zaczynają się pojawiać objawy ze strony układu ruchu. Faza ta trwa zwykle ok. 5 lat, symptomy nie są wówczas nasilone, a wdrożone leczenie dodatkowo je minimalizuje. **Okres zaawansowany** to czas, w którym zaburzenia ruchowe pogłębiają się, a odpowiedź na zastosowaną terapię staje się gorsza. Na tym etapie mogą pojawić się problemy z utrzymaniem równowagi, co sprzyja częstszym upadkom. Niewykluczone są też zaburzenia dotyczące zachowania pacjenta. **Ostatni etap choroby Parkinsona** jest związany z dużym nasileniem ob-

jawów. Symptomy są na tyle dokuczliwe, że praktycznie uniemożliwiają samodzielne funkcjonowanie osoby chorej.

Możliwe metody leczenia

W leczeniu choroby Parkinsona wykorzystuje się leki mające na celu zmniejszenie odczuwanych przez pacjenta objawów. Stosowane substancje zwykle podwyższają poziom dopaminy w ośrodkowym układzie nerwowym. Co ważne, terapia powinna być prowadzona przez doświadczonego lekarza neurologa, który dobierze odpowiednie preparaty i dawki do danego pacjenta. Duże znaczenie w procesie leczenia ma także rehabilitacja. Ćwiczenia pomagają zmniejszać sztywność mięśni i usprawniają poruszanie się. Warto, by rehabilitacja obejmowała ćwiczenia aparatu mowy. Odpowiednia terapia sprawia, że objawy choroby można kontrolować przez dłuższy czas, dlatego tak ważne jest, by rozpocząć ją jak najszybciej.

alup

NOWE DZIECKO W RODZINIE

Pojawienie się nowego dziecka niesie ze sobą wiele emocji nie tylko u rodziców, ale też u starszego rodzeństwa. Radość oczekiwania może mieszać się z obawami, zazdrością, a nawet niechęcią. Podpowiadamy, jak poradzić sobie w tej sytuacji.

Jedną z najważniejszych rzeczy, jakie możemy ofiarować dziecku, jest zrozumienie jego uczuć. Powiększenie rodziny to nie tylko ciekawość i radość. Im mniejsze dziecko, tym bardziej jego świat wywraca się do góry nogami. Przed chwilą było oczkiem w głowie, a teraz ma oddać ten przywilej i jeszcze się z tego cieszyć.

Zrozum

Postawmy się w sytuacji malucha i wyobraźmy sobie, jak byśmy się czuli, gdyby ktoś miał podobne wymagania wobec nas. Złość? Frustracja? Poczucie niesprawiedliwości? Zazdrość? Tych samych emocji doświadcza dziecko, ale z tą różnicą, że nie jest jeszcze wystarczająco dojrzałe, żeby sobie z nimi poradzić. Istotne jest więc, żebyśmy wykazali się cierpliwością i zamiast karać malucha za niegrzeczne zachowanie, postarali się go zrozumieć i zaspokoić jego potrzeby.

Przygotuj

Jeszcze przed narodzinami młodszego rodzeństwa warto rozmawiać z dzieckiem o tym, co się wydarzy. Poprośmy, żeby opowiedziało, jak sobie wyobraża życie z braciškami czy siostrzyczką. Dzięki temu będziemy mogli sprostować jego fantazje, np. że od razu będą się bawić klockami. Już na tym etapie można zaangażować starszaka w pomoc przy wyborze drobiazków dla noworod-

ka oraz spytać, czy chciałoby przywitać go prezentem. Wspólnie wybieramy np. małego misia, który potem znajdzie miejsce w łóżeczku czy wózk - dla dziecka będzie to sygnał, że prezent od niego jest naprawdę ważny. Jednocześnie nie zapominajmy, żeby w czasie kompletowania wyprawki zrobić miłą niespodziankę starszakowi. Ciekawym pomysłem jest też zorganizowanie upominku „od dziadziusia”, który podarujemy starszemu dziecku po powrocie ze szpitala. Te drobne zabiegi pozwolą zminimalizować zazdrość wobec nowego członka rodziny.

Zauważ

Ciąża, poród, połóg i opieka nad noworodkiem zabierają wiele energii. Mimo wszystko warto postarać się wykrzesać jej trochę dla starszego dziecka. Nie musi to być angażująca zabawa, czasem wystarczy rozmowa, przeczytanie bajki, obejrzenie zdjęć - chodzi o to, by przez kilka minut skupić się tylko na maluchu. Jeżeli nie mamy innej możliwości, wykorzystajmy w tym celu drzemkę maleństwa albo odwiedzin kogoś bliskiego - kiedy goście będą podziwiać noworodka, my znajdziemy czas dla starszaka. Potem możemy poprosić bliskich, by ofiarowali swoją uwagę drugiemu dziecku.

Wesprzyj

Odkąd pojawił się maluszek, starsze dziecko sta-

ło się drażliwe, częściej płacze, złości się, rzuca zabawkami, a nawet potrafi wykrzyknąć, że nas nienawidzi? To sygnał, że nie radzi sobie z uczuciami. Zamiast podnosić głos czy odsyłać dziecko do pokoju, pokażmy mu, że ma nasze wsparcie. Możemy powiedzieć np. „Rozumiem, że masz trudne uczucia. Posiedzę tutaj z tobą” albo „Widzę, że masz ciężki dzień. Chcesz mi o tym opowiedzieć?”. Prawdopodobnie po kilku minutach dziecko podzieli się swoją frustracją. Pozwólmy mu na to, nawet jeśli mówi niemiłe rzeczy o nas czy noworodku. Tak naprawdę w tym wszystkim chodzi o naruszone poczucie bezpieczeństwa i lęk, że być może rodzice nie kochają go tak, jak kiedyś. Wszelkiego rodzaju kary i dystansowanie się tylko utwierdzają je w tym przekonaniu.

Przytul

Dzieci lubią słyszeć, że je kochamy, ale ważniejsze jest, żeby to czuły. Wykorzystujmy więc jak najczęściej okazji, by je przytulić. Dobrym momentem będzie czas karmienia noworodka. Warto wtedy głośno podkreślić, jak bardzo nas cieszy, że starszak

jest blisko i że przytulanie go sprawia nam ogromną przyjemność. Jeśli między dziećmi jest niewielka różnica wieku, możemy pomyśleć o połączeniu drzemek. Młodsze położmy w łóżeczku i przytulmy się ze starszym. Dzięki temu dostanie swoją porcję bliskości, a nam uda się odpocząć.

Bądź

Czasem rodzicom wydaje się, że zasłużą na miano „dobrych”, gdy będą robić spektakularne rzeczy. Nic bardziej mylnego. Dla dzieci najważniejsza jest ich obecność. Często wystarczy po

prostu być, obserwować dziecko, odpowiadać na jego pytania czy samemu zagaić rozmowę. W rodzicielstwie nie chodzi o uszczęśliwianie dziecka licznymi zabawkami i innymi atrakcjami, a o relację, którą budujemy przez lata. Bądźmy więc dostępni i pamiętajmy, że za zachowaniami, których nie akceptujemy, zwykle kryje się coś, z czym dziecko nie umie sobie poradzić. Naszą rolą jest dostrzeżenie tego i uważna obecność, która pozwoli rozwiązać problem.

a.pe

WYBORY DO

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Łódzkie stowarzyszenia i organizacje zgłosiły 18 kandydatów na radnych, którzy doradzają władzom miasta. Teraz trzeba wybrać z nich 10 osób, które będą pełniły tę funkcję przez najbliższe lata.

Łódzka Rada Działalności Pożytku Publicznego jest ciałem doradczym prezydenta miasta w zakresie współpracy magistratu z organizacjami pozarządowymi (NGO). Rada m.in. opiniuje uchwały Rady Miejskiej i zarządzenia, inicjuje działania, proponuje nowe narzędzia współpracy czy rozwiązuje sprawy konfliktowe.

Czym dokładnie zajmuje się Rada?

- Opiniuje projekty uchwał dot. różnych sfer życia społecznego (np. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Program Rewitalizacji)
- Współtworzy akty prawne dot. współpracy miasta z organizacjami (np. Programy Współpracy, zasady użyczeń lokali czy przeprowadzania otwartych konkursów ofert dla NGO)
- Występuje do prezydenta z ważnymi stanowiskami dot. sektora pozarządowego

- Udziela pomocy w przypadku sporów pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi
- Wskazuje priorytetowe obszary działań

dot. współpracy miasta z NGO
Rada powoływana jest na 3-letnią kadencję, a w jej skład wchodzi 10 przedstawicieli/przedstawicieli NGO wyłanianych w otwartych wyborach: 7 przedstawicieli urzędu i 3 radnych Rady Miejskiej w Łodzi. W najbliższą środę, 12 kwietnia, na godz. 16:30 zaplanowane jest otwarte spotkanie w Fabryce Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10 z kandydatami na radnych. Każdy zainteresowany może

wziąć w nim udział. Podczas spotkania zgłoszone osoby będą prezentowały swoje dokonania i pomysły na działania w ŁRDPP podczas nowej kadencji.

Jak jest wybierana Rada?

Każda organizacja pozarządowa działająca na terenie Łodzi będzie mogła głosować na 3 kandydatki/kandydatów z listy. Osoby z największą liczbą głosów wejdą w skład Rady.

Poniżej lista zgłoszonych kandydatek i kandydatów do Łódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego na lata 2023–2025.

red
FOT. FREEPIK

LP.	IMIĘ I NAZWISKO KANDYDATA	NAZWA ZGŁASZAJĄCEJ ORGANIZACJI	KILKA ZDAŃ O KANDYDATACH Z FORMULARZA ZGŁOSZENIOWEGO
1.	Andrzej Wiśniewski	Stowarzyszenie Samopomocowe ABAKUS	„Działa na rzecz osób w kryzysie bezdomności, opuszczającym zakłady karne i inne placówki. Twórca hostelu dla osób w kryzysie”.
2.	Izabella Milińska	Fundacja Izy Milińskiej Kocia Mama	„Działa na rzecz ograniczenia populacji kotów środowiskowych, uratowała setki kocich istnień”.
3.	Magdalena Kijańska	Fundacja KTOS	„Wspiera rodziców i opiekunów stałych osób z niepełnosprawnością. Organizuje i rozszerza dostęp do bezpłatnej opieki wytchnieniowej”.
4.	Sylwia Kowalska	Fundacja Autism Team	„Działa na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, szczególnie osób w spektrum autyzmu. Jest ekspertką edukacji włączającej”.
5.	Aleksandra Podkońska	Fundacja Idee Społeczne FIDEES	„Wspiera organizacje pozarządowe m.in. w zakresie fundraisingu oraz ekonomii działań. Jest doradczynią Funduszy dla klimatu”.
6.	Monika Mularska-Kucharek	Fundacja Łódzka Akademia Kobiecości	„Podejmuje inicjatywy dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji i wykluczania osób starszych. Wspiera działania integracyjne osób z pochodzeniem migracyjnym”.
7.	Aleksandra Knetel	Fundacja Sarepta	„Działa w organizacji opartej na wolontariacie na rzecz osób wykluczonych społecznie i zagrożonych marginalizacją”.
8.	Joanna Przybył	Fundacja Carpe Diem	„Realizatorka festiwalu muzyki organowej i kameralnej, organizatorka eventu z zakresu edukacji i profilaktyki nowotworowej”.
9.	Stanisław Roszczyk	Fundacja DOBROdzieje się	„Wspiera wiele organizacji w Łodzi, był radnym w Młodzieżowej Radzie Miasta. Współorganizował Młodzieżowe Dni Europejskości”.
10.	Marta Pugowska-Kosel	Fundacja Aktywizacja	„Wspiera osoby z niepełnosprawnością na rynku pracy. Jest zwolenniczką włączającego podejścia do zatrudniania osób z niepełnosprawnością”.
11.	Damian Szymański	Fundacja „Dom w Łodzi”	„Koordynator wolontariatu, zaangażowany w sprawy dzieci oraz osób z niepełnosprawnością”
12.	Ida Mickiewicz-Florczak	Stowarzyszenie Fabryka Równości	„Działa na rzecz praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji. Działa w Fabryce Różności i współorganizuje Maratony Równości”.
13.	Wioletta Gawrońska	Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS	„Związana z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, jest animatorką różnych środowisk, doradczynią dla innych organizacji”.
14.	Wojciech Stępnik	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób z Talentem	„Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Osób z talentem, wspiera osoby utalentowane artystycznie i wykluczone społecznie”.
15.	Marcin Podgórski	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	„Działa na rzecz organizacji pozarządowych na poziomie lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym”.
16.	Raymond Adonai	Fundacja „The Voice Of Hope”	„Działa wśród studentów międzynarodowych oraz cudzoziemców w Polsce”.
17.	Jakub Pawłowski	Łódzka Fundacja Rehabilitacji KAMIEŃ MIŁOWY	„Koordynator wolontariatu, strażak OSP w SP 34. Organizator wielu zbiórek pomocowych dla potrzebujących, zaangażowany w działania na rzecz uchodźców”.
18.	Wioletta Józwiak-Majchrzak	Fundacja Służby Rodzinie NADZIEJA	„Pedagog społeczny, pracownik socjalny. Od 13 lat pracuje z kobietami i dziećmi w kryzysie bezdomności w Domu Samotnej Matki w Łodzi”.

Kapliczki w Łagiewnikach dziś

Wszystko, co najstarsze...

Kościół WNMP na Górkach Plebańskich na litografii z poł. XIX w.

Swoistym fenomenem w dziejach Łodzi jest fakt, że choć uzyskała ona prawa miejskie 600 lat temu, to najstarsze zachowane artefakty na terenie obecnej aglomeracji czy nawet historyczne ślady pochodzą z XVII/XVIII w.

Przyczyną takiego stanu rzeczy był zapewne utrzymujący się przez niemal cztery stulecia stan stagnacji rolniczego, feudalnego miasteczka, należącego do biskupstwa włocławskiego, w którym mieszkało zaledwie kilkaset mieszkańców trudniących się uprawą roli lub drobnym rzemiosłem. Zobaczmy zatem, co sprzed kilku wieków na terenie Łodzi pozostało.

Pierwszy kościół

W granicach dawnego miasta najstarszy jest kościół św. Józefa przy ul. Ogrodowej. Pierwotnie był pw. Wniebowstąpienia NMP i stał na tzw. Górkach Kościelnych czy Plebańskich (pl. Kościelny). Na przełomie XIV i XV w. erygowano parafię łódzką

i stał pierwszy drewniany kościół, o którym niewiele wiadomo. W latach 1765–1768 powstaje tam nowa świątynia na muryowanym fundamencie. Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców Łodzi pod koniec XIX w. postanowiono wybudować większą świątynię, jednak władze carskie nakazały wyburzyć stary kościół. Wtedy ówczesny proboszcz, ks. Jan Siemiec, wpadł na pomysł, aby przenieść kościół na dawny cmentarz przy ul. Ogrodowej, na którym nie chowano już zmarłych. Aby przekonać władze rosyjskie, obiecano, że w ołtarzu zostanie umieszczony obraz św. Mikołaja, czyli patrona cara. I tak udało się ocalić kościół. W 1888 r. pracownicy fabryki I. K. Poznańskiego przenieśli świątynię w nowe miejsce ponoć w jeden dzień! W 1910 r. powstała tu parafia pw. św. Józefa, a dodatkowo na jej terenie urządzono park oraz postawiono figurkę patrona. Natomiast na pl. Kościelnym

w latach 1888–1897 wzniesiono obecną neogotycką świątynię pw. Wniebowzięcia NMP.

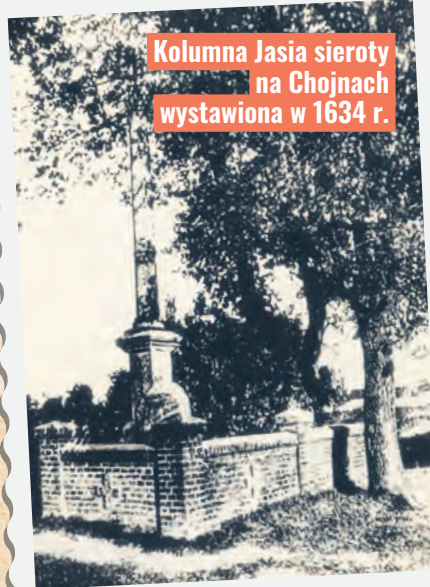
Polskie Loreto

Najstarszy zachowany zabytek na terenie obecnej Łodzi to klasztor w Łagiewnikach, które w średniowieczu były wsią królewską, a potem przeszły w szlacheckie ręce. W wianie otrzymał je zięć Jerzego Beldowskiego, Samuel Zeleski, który po serii dziwnych wydarzeń w majątku obiecał wzniesić tutaj kaplicę św. Antoniego, ale słowa nie dotrzymał. Ponieważ zdarzały się przypadki widzenia świętego, Samuel nie zwlekał i wystawił drewnianą kaplicę obok uzdrowiającego źródła, do którego zaczęli ściągać pielgrzymi. Przybyli tu także franciszkanie, a ich klasztor został erygowany w 1681 r. Pod koniec XVII w. były tam trzy kapliczki: św. Antoniego, św. Rocha i Sebastiana oraz św. Walentego, a w ogródku klasztornym stał drewniany erem

bl. o. Rafała Chylińskiego. W 1701 r. rozpoczęła się budowa murywanego kościoła, a sam klasztor został ukończony ostatecznie

z 1200 ha starego lasu są osiedlem Łodzi i zielonymi płucami miasta.

żył osierocony pastuszek Janek, którego przygarnęło podróżujące małżeństwo Mulinowiczów z Krakowa. Para usynowiła chłopca, zadbała o jego wychowanie i uczyniła spadkobiercą. Po latach Janek przybył w rodzinne strony i na pamiątkę wznosił marmurowy pomnik, którego opis znajdujemy w książce Oskara Flatta z 1853 r. Był to „szaro-marmurowy kamień wysoki na trzynaście łokci” (ok. 8 m), osadzony na czworobocznej podstawie (2 m) wykonanej z jednego bloku czarnego marmuru. Na podstawie umieszczono łaciński napis: „Bogu najlepszemu, najwyższemu wznosił Jan Mulinowicz, obywatel krakowski w Roku Pańskim 1634”. Więc był to to także bodaj najstarszy pomnik w Polsce, bo np. słynna kolumna Zygmunta powstała 10 lat później. W okresie międzywojennym mieszkańcy Chojen wzbogacili obelisk, ustawiając u jego podnóża olbrzymi polny głaz upamiętniający bohaterów insurekcji: T. Kościuszkę i B. Głowackiego. W listopadzie 1939 r. Niemcy zniszczyli kolumnę i kamień, ale o ich istnieniu przypominają dziś nazwy ulic: Kolumny i Mulinowicza.

Kolumna Jasia sieroty na Chojnach wystawiona w 1634 r.

Kolumna na Chojnach

Najstarszym łódzkim artefaktem, którego opis znamy, była do 1939 r. tzw. kolumna Jasia sieroty, usytuowana na Chojnach przy szosie do Piotrkowa. Upamiętniała wydarzenie, które miało miejsce na początku XVII w. Jak głosi legenda, na terenie Chojen

w 1764 r. Oskar Flatt pisał w 1853 r., że Łagiewniki są polskim Loreto, do którego tłumnie ściągają pielgrzymi z całej Europy za sprawą cudów św. Antoniego. Klasztor, kościół i dwie kapliczki stoją do dziś, a Łagiewniki ra-

Kościół św. Józefa przy ul. Ogrodowej (przeniesiony z pl. Kościelny w 1888 r.)

Klasztor w Łagiewnikach na fotografii z końca XIX w.

agr

SUDOKU ŁATWE

	8		7		9		5	
3		6	1		5	4		7
1		8				9		4
		4		5		7		
6		3				2		5
2		7	5		8	1		6
	6		2		4		9	

SUDOKU ŚREDNIE

	9		4	6			5	
	1		8		7		9	2
2								1
4	5						8	7
8								4
9	4		5		1		7	
	6			8	2		4	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- **MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- **OGRÓD BOTANICZNY**
- **ORIENTARIUM**
- **OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- **AQUAPARK FAŁA**
- **WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**
- **CAFFÈ PRZY ULICY**
- **Cukiernie DYBAŁSKI**
- **RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Cukierniczego PIEKARENKA**
- **AUTOBUSY I TRAMWAJE MPK** na głównych liniach
- **PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- **MANUFAKTURA**
- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ŁSI**
- **E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- **CARREFOUR** Zarzevska
- **CH JAGIENKA**
- **KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- **POD ZEGAREM** Żubardź
- **DJ-MAR** Turnie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH** na terenie Łodzi
- **PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- **Z PIECA RODEM** wszystkie lokalizacje na terenie Łodzi
- **BIESIADA CATERING** Stefana 2
- **RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- **SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- **BAR U JANOSIKA** Janosika 52
- **ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
- **CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
- **BIUROWIEC** Piotrkowska 270
- **TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
- **CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
- **CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
- **TEO PARK** Wersalska 47
- **STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
- **BIUROWIEC** Politechniki 22/24
- **URBANICA** Wróblewskiego 18
- **Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
- **NOWA FABRYCZNA** Składowa 35

oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „ŁÓDŹ.PL“

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

JAK ŁKS ZOSTAŁ RYCERZAMI WIOSNY?

Rycerze Wiosny to jeden z najoryginalniejszych przydomków, jaki nosi w Polsce drużyna piłkarska. Łodzianom nie trzeba tłumaczyć, który klub nosi to miano – oczywiście Łódzki Klub Sportowy. Nie wszyscy jednak pamiętają, skąd wzięta się ta nazwa i w jakich okolicznościach Biało-Czerwono-Biali zostali właśnie w ten sposób ochrzczeni. A szkoda, bo historię tę warto przypominać.

Właśnie mija 66. rocznica „meczu stulecia”, w którym ŁKS rozgromił ówczesną „drużynę gwiazd”, czyli Górnik Zabrze. Historia „meczu stulecia” i nadania elkaesiakom przydomka „Rycerze Wiosny” nie jest tylko zwykłą anegdotą, której znajomością warto się pochwalić. To jedno z najważniejszych wydarzeń w historii ŁKS-u, które na długie lata ugruntowało niezłomny charakter drużyny.

Mecz stulecia

W kwietniu 1957 r. łodzianie dopiero przystępowali

do ligowych rozgrywek. Mecze wówczas rozgrywano w systemie wiosna-jesień, odwrotnie niż teraz. 7 kwietnia, w drugiej kolejce, łodzianie mieli zmierzyć się z Górnikiem Zabrze, zespołem nazywanym wówczas „drużyną gwiazd”. O wygraną miało być trudno, ale nie tylko dlatego, że przeciwnik był bardzo silny, powodem były także niesprzyjające warunki. Boisko w Zabrzu w niczym nie przypominało obecnych muraw – było błotniste i mokro. Mecz zaczął się dla przyjezdnych fatalnie. Po 30 minutach gry ŁKS nie tylko stracił gola, ale również zawodnika. Boisko musiał opuścić Stanisław Wlazły, który zderzył się ze strzelcem bramki dla Górnika, Romanem Lentnerem. Sytuacja była beznadziejna, bo ówczesne reguły gry nie pozwalały dokonać zmiany. ŁKS musiał radzić sobie w dziesiątkę.

I wówczas stało się niemożliwe! Łodzianie za-

grali jak z nut. Nie tylko wyrównali, ale szybko wyszli na prowadzenie. Zaczęło się od dwóch goli Stanisława Barana, który z pomocą Kazimierza Kowalca i Władysława Soporka znalazł drogę do bramki przeciwnika. Na przerwę łodzianie schodzili, prowadząc. I wcale nie zamierzali spoczywać na laurach. W drugiej połowie strzelili kolejne trzy gole! Serię znów rozpoczął fenomenalny Baran, który trafił z rzutu wolnego. W 75. minucie zaliczył swoje czwarte trafienie, a minutę później zabranie musieli wyciągać piłkę z siatki po strzale Soporka, który, jak się okazało, rok później został królem strzelców I. ligi. Ostatecznie ŁKS rozgromił Górnik Zabrze 1:5!

„Kapelusze z głów!”

Wygrana ŁKS-u odbiła się szerokim echem. Przegląd Sportowy dosłownie rozpywał się nad grą łodzian. Zbigniew Dutkowski w sprawozdaniu

napisał: „To był triumf całego kolektywu, w którym jeden grał za wszystkich, a wszyscy za jednego. Dobry technicznie łodzianie wykazali się znakomitą taktyką i bojowością, potwierdzili także, że w piłkę nożną gra się nie tylko nogami, ale głową, myślą i inteligencją”. Właśnie od tego sprawozdania wziął się słynny przydomek ŁKS-u. Redaktor żydurny Przeglądu Sportowego, Jerzy Zmarzlik, kiedy otrzymał relacje z meczu, opatrzył ją tytułem, który trafił na pierwszą stronę dziennika: „Panowie – kapelusze z głów. Tak grają »Rycerze Wiosny«. Pięć bramek strzelił ŁKS drużynie gwiazd”. Piłkarzem dnia został wówczas wybrany Stanisław Baran. Jak się później okazało, ŁKS pokonał przyszłego mistrza Polski. Łodzianom zdobycie złotego medalu mistrzostw udało się rok później, ale to już zupełnie inna historia.

JB

DZIELNOŚĆ NIE WYSTARCZYŁA

Żuźlowcy H. Skrzydlewska Orzeł Łódź rozpoczęli nowy sezon w eWinner 1. lidze od porażki z Abramczyk Polonią Bydgoszcz. Nie przyniosła ona jednak ujemny zawodnikom z Łodzi. Walczyli dzielnie, a gospodarze wyrwali zwycięstwo dopiero w ostatnich biegach.

Przed sezonem w Orle doszło do prawdziwej rewolucji kadrowej. Łodzianie mieli walczyć o awans do najwyższej ligi, ale odpadli w play-offach z późniejszymi triumfatorami całego cyklu – Celfastem Wilkami Krosno. Michała Wierę zastąpił weteran polskiego żużla, Marek Cieślak. Były trener kadry Polski dostał trudne zadanie do wykonania: awansować do Ekstraligi. Nowa miotła zaprowadziła spore porządki w klubie. Z drużyny odeszli Marcin Nowak, Norbert Kościuch, Michał Gruchalski, Nikodem Bartoch, Luke Becker i Brady Kurtz.

Kilku z nich miało być liderami łódzkiej ekipy, ale w najważniejszych momentach zdecydowanie zawodzili. Przebudowana drużyna prezentuje się interesująco, eksperci wieszczą, że może być czarnym koniem tegorocznych rozgrywek. Tomasz Gapiński, Jakub Jamróg, Mateusz Tonder, Fin Timo Lahti, Brytyjczyk Tom Brennan, Duńczyk Niels Kristian Iversen, Aleksander Grygolec, Jakub Sroka i Mateusz Dul to wybrańcy Cieślaka, którzy mają być postrachem torów w całej Polsce.

Trudne zadanie na start

W pierwszej kolejce Orzeł nie miał łatwego zadania. Pojechał do Bydgoszczy na mecz z tamtejszą Polonią, uznawaną za jednego z faworytów do awansu. W pierwszych wyścigach zdecydowanie lepiej prezentowali się gospodarze. Do pierwszego równania toru Polonia miała 8 punktów prze-

zywało na jednostronny przebieg zawodów, jednak po wznowieniu łodzianie ruszyli do odrabiania strat. Z bardzo dobrej strony pokazali się Tomasz Gapiński, Jakub Jamróg i Niels Kristian Iversen, którzy seryjnie przywozili trójki. Na szczególne wyróżnienie zasługuje Duńczyk, który był liderem ekipy Cieślaka. Zwycięstwo rozstrzygnięło się dopiero w przedostatnim biegu. Biorąc pod uwagę fakt, że nawierzchnia była trudna, a drużyna z ul. 6 Sierpnia dopiero zgrywa się w boju, ten wynik można uznać za dobrą monetę na przyszłość.

Druga kolejka w domu

Orzeł Łódź w drugiej kolejce pojedzie u siebie z Wybrzeżem Gdańsk. W poprzednim sezonie łodzianie wygrali na własnym stadionie 51:38. Taki sam wynik niewątpliwie da dużo pewności siebie całej drużynie oraz ściągnie na stadion nowych kibiców.

MD

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 12 kwietnia 2023 r. do 03 maja 2023 r. wywieszony będzie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 oraz zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl) wykaz stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 769/2023 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 04 kwietnia 2023 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej samodzielnych lokali użytkowych, usytuowanych w budynkach położonych w Łodzi, stanowiących własność Miasta Łodzi wraz z udziałem w prawie własności gruntu oraz ogłoszenia ich wykazu.

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

14°C

Imieniny
obchodzą:
Juliusz, Wiktor,
Zenon, Andrzej,
Damian, Jędrzej

12.04

CZWARTEK

16°C

Imieniny
obchodzą:
Ida, Przemysław,
Długomił, Jan,
Justyn, Małgorzata

13.04

Rodzinne miasto

TWÓRCY ŁODZI PRZEMYSŁOWEJ

Po śmierci Karola Scheiblera większość majątku fabrykanta, szacowanego na 9 mln rubli, należała do jego żony Anny, ale interesy rodziny w towarzystwie akcyjnym reprezentował de facto najstarszy z synów – Karol Wilhelm Scheibler. Ukończył on gimnazjum w Toruniu, a następnie politechnikę w Grenchen i jako dyplomowany inżynier odbywał praktykę w fabrykach włókienniczych w Anglii i Belgii. Po powrocie do Łodzi zastąpił jako rzutki inwestor, działacz gospodarczy, ale przede

Karol Wilhelm Scheibler jr.

KAROL WILHELM II

wszystkim jako
główny sukcesor

i prezes ogromnej firmy o wartości 14 mln rubli. Karol Wilhelm skutecznie kontynuował dzieło ojca, a inwestował również w kopalnię węgla na Śląsku. W 1887 r. ożenił się z Anną Julią Melanią, córką Ludwika Grohmana. W wolnej RP w 1919 r. dokonał fuzji przedsiębiorstw Scheiblerów i Grohmanów, tworząc w 1921 r. prawdziwe imperium – Zjednoczone Zakłady Przemysłowe K. Scheiblera i L. Grohmana Sp. Akc. agr

MUZEUM.. AWANGARDY

13 kwietnia 1930 r. miało miejsce otwarcie pierwszej wystawy w Muzeum Sztuki w Łodzi i tę datę uważa się za początek sławnej na całym świecie placówki.

Podstawę zbiorów stanowiła kolekcja sztuki nowoczesnej grupy a.r., czyli „artystów rewolucyjnych” albo „awangardy rzeczywistej”, zgromadzona w latach 1929–1932 i uzupełniana do 1938 r. w kraju i za granicą. Inicjatorem i animatorem akcji pozyskiwania darów od artystów był malarz i teoretyk sztuki – Władysław Strzemiński, wspierany przez żonę – rzeźbiarkę Katarzynę Kobro, malarza

Henryka Stażewskiego oraz poetów Jana Brzękowskiego i Juliana Przybosa.

Zbiór stanowi przegląd awangardowych nurtów końca lat 20. XX w. z reprezentacją dzieł znanych artystów z kręgu abstrakcji, kubizmu, dadaizmu, surrealizmu, formizmu, „czystej formy” Witkacego czy unizmu. Kolekcja została zainicjowana w formie bezpłatnego przekazywania prac przez twórców z wielu państw pomimo różnych idei artystycznych.

Pierwotnie Muzeum Sztuki mieściło się na piętrze dawnego ratusza przy pl. Wolności i jego nazwa brzmiała:

Muzeum Historii i Sztuki im. Juliana i Kazimierza Bartoszewiczów (to rodzina, która przekażała miastu cenną kolekcję sztuki w latach 1928–1930).

Po raz pierwszy sztukę awangardową grupy a.r. udostępniono publiczności 15 lutego 1931 r. Powierzenie w 1935 r. kierownictwa muzeum Marianowi Minichowi zaowocowało poszerzeniem

KARTKA Z KALENDARZA

Sala Neoplastyczna w MS

zbiorów o dzieła polskiej sztuki nowoczesnej. Pod obecną nazwą Muzeum Sztuki w Łodzi zaczęło działać w 1950 r. agr

ŁÓDZKIE GAWĘDY

RAJSKI OGRÓD PARADYŻ

Podczas regulacji Łodzi przemysłowej nie zapomniano o zieleni. Pierwszy ogród użytkowy powstał na wysokości obecnej ul. Piotrkowskiej 175A.

W 1827 r. władze przydzieliły na ten cel trzy działki o pow. 4,5 morgi Janowi Adamowskiemu, który był znaną postacią w Łodzi. Wystawił on bowiem

w 1824 r. na Rynku Nowego Miasta (dziś pl. Wolności 9) drewniany dom zajezdny z szynkiem, w którym sprzedawał wódkę, zagraniczne trunki i korzenie. Adamowski zobowiązał się, że wystawi dom zajezdny od frontu ul. Piotrkowskiej, a na części parceli, aż do ul. Wólczajskiej, urządzi ogród

spacerowy dla eleganckiej publiczności. W 1827 r. wybudował wśród drzew trzyizbową oficynę z „pruskiego muru”, oprócz tego kregielnię i obszerną drewnianą piwnicę na skład win. W następnym roku przybyły drewniana altana, stajnia i obora. W roku 1829 stanął przy ul. Piotrkowskiej mu-

rowany, parterowy, kryty dachówką budynek zajezdny z dziewięcioma oknami od frontu i 11 izbami. Na tyłach posesji Adamowski urządził ogród spacerowy na modny wówczas „sposób angielski”. Rosły tam piękne drzewa – resztki starego lasu łódzkiego, a także drzewa owocowe. Jan nazwał posesję „Paradis”, czyli „Raj”, choć mniej błogo ułożyło się jego życie – druga żona okradła go i uciekła. Adamowski musiał sprzedać majątek, żeby spłacić długi, i pozostał na bruku – chory, bez rodziny i pieniędzy. Ale „Paradyż” – jak w Łodzi powszechnie mówiono – przetrwał przez dekady za sprawą kolejnych właścicieli, którzy urządzili tam elegancki zajazd z restauracją „Paradis na Łódce”, a z czasem również scenę teatralną. agr

Fragment południowej części ul. Piotrkowskiej w połowie XIX w.

KRYMINAŁKI
ZNAD ŁÓDKI
MIŁOŚĆ W KIESZENI

O tym, co silne uczucie może uczynić z człowiekiem, przekonał się 19-letni Wiktor Cybulski, który pracował w łódzkim składzie win, wódek i likierów Jana Millera. W sklepie sprawował się dobrze, był sumienny, obrotny i lubiany przez klientów, dzięki czemu szybko zyskał zaufanie szefa. Zarabiał przyzwoicie, ale kusiło go nocne życie miasta – odwiedzał knajpy, spelunki i zakamarki w poszukiwaniu rozrywki, głównie w towarzystwie pań lekkich obyczajów.

W jednej z bram na ul. Nowomiejskiej natknął się pewnego razu na kruczwołosą Renatę, w której zakochał się na zabój, i błagał ją, żeby z nim zamieszkała. Kobieta wstępnie się zgodziła, zastrzegając, że jej utrzymanie będzie go sporo kosztować. Zauroczony młodzieniec, nie bacząc na to, spełnił swoje marze-

nie, ale Renia miała swoje wymagania i zaczęła prowadzić dość wystawny – jak na kieszeń subiekta – tryb życia, korzystając z drogiego fryzjera i goszcząc w znanych lokalach. Miller płacił Wiktorowi nieźle, ale to nie starczyło na utrzymanie drogiej i kapryśnej kochanki, więc zrozpaczony zaczął podbierać gotówkę z kasy albo robić machlojki z trunkami, sprzedając gorsze gątki w wyższej cenie.

Zachcianki damy serca rosły, chciała więcej pieniędzy i prezentów, grożąc odejściem. Cybulski bardzo się starał, aż w końcu zdesperowany wziął z kasy pryncypała 300 zł, by kupić wybrance kolejną sukienkę. Miarka się przebrała, a Miller zorientował się, że chłopak kradnie, więc zgłosił sprawę policji.

Sąd skazał go na trzy miesiące więzienia i zwrot całej sumy. A Renata? No cóż, odeszła. agr

ŁÓDŹ.pl
DŁA SERRERA | DŁA BOBINA | DŁA KOSZALANIECZKIKolejne wydanie w piątek
14 kwietniaGALERIA ŁÓDZKICH
KAMIENIC
I DETALI

Detal architektoniczny eklektycznej kamienicy Jakuba Hoffmana przy ul. Piotrkowskiej 101, zbudowanej pod koniec XIX w. według projektu Edwarda Creutzburga z 1880 r.